

دوره نهم - سال اول

شماره چاپ: ۲۵۱

تاریخ چاپ: ۱۳۹۱/۸/۱

شماره ثبت: ۱۵۹

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح قانون تأسیس سازمان نظام
مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور»

کد موضوعی: ۲۵۰

شماره مسلسل: ۱۲۶۴۴

آبان ماه ۱۳۹۱

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده.....
۲.....	مقدمه.....
۳.....	سوابق قانونی.....
۴.....	آثار اصلاح طرح.....
۵.....	اظهارنظر کارشناسی.....
۶.....	اصلاحات فصل دوم - اهداف، وظایف و اختیارات.....
۷.....	اصلاحات فصل سوم - ارکان.....
۲۲.....	منابع و مآخذ.....

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی
کشاورزی و منابع طبیعی کشور»

چکیده

نظر به بیش از یک دهه فعالیت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی با توجه به آثار اجرایی و عملیاتی قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، قانون فعلی را دارای نارسایی‌هایی در راستای تحقق اهداف سازمان مذکور تشخیص داده و به این منظور طرح «اصلاح قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور» در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار داده‌اند. قانون پیشنهادی علاوه بر اصلاحاتی در مواد قانون فعلی، مشتمل بر مواد الحاقی جدیدی است که در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته است. در مجموع با اصلاح قانون فعلی می‌توان در جهت حل مشکلات و معضلات موجود در بخش کشاورزی و افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی مؤثر واقع شد.

مقدمه

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی سازمانی غیردولتی با استقلال مالی و شخصیت حقوقی مستقل در جلسه علنی سوم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد، مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و در تاریخ ۱۳/۴/۱۳۸۰ مورد تأیید اعضای محترم شورای نگهبان قرار گرفت و نهایتاً در تاریخ ۲۵/۴/۱۳۸۰ به وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ گردید.

این سازمان مانند هر سازمان تازه تأسیس مراحل گوناگونی را پشت سر گذارده و با تدوین آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و ضوابط سعی در عملیاتی نمودن وظایف و اهداف تأسیس این سازمان نموده است، لکن با گذشت بیش از ۱۰ سال از اجرای این قانون، نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی قانون فعلی را پاسخگوی نیاز این تشکل ندیده و طرح اصلاح آن را به مجلس ارائه داده‌اند.

در طرح حاضر علاوه بر اصلاح موادی از قانون فعلی، ۱۰ ماده جدید نیز به آن الحاق شده که در عنوان طرح به آن اشاره نشده است. اصلاحات پیشنهادی، فصل دوم، سوم، چهارم و پنجم قانون که شامل اهداف، وظایف و اختیارات، ارکان، شرایط عضویت و سایر مقررات است را دربرمی‌گیرند. در ادامه پیشنهادهای اصلاحی و مواد الحاقی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سوابق قانونی

سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور شامل قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۰/۴/۳ است که این قانون، سازمان را مکلف به انجام وظایف زیر نموده است:

۱. همکاری و هماهنگی با مراجع ذیربط برای گسترش و پیشبرد فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی در امور کشاورزی و منابع طبیعی،
۲. همکاری با مراجع ذیربط برای تعیین و تنظیم و اجرای صحیح تعرفه‌های خدمات امور کشاورزی و منابع طبیعی،
۳. همکاری با دستگاه‌های ذیربط به منظور حسن اجرای مقررات و قوانین مربوط به امور کشاورزی و منابع طبیعی،
۴. تلاش در جهت تدوین و اجرای برنامه‌های بازآموزی و نوآموزی مستمر اعضای سازمان،
۵. اظهارنظر مشورتی در زمینه تدوین پیش‌نویس لوایح، تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط به امور کشاورزی و منابع طبیعی که از مراجع ذیصلاح ارجاع شده باشد،
۶. تدوین دستورالعمل‌ها و ضوابط خاص صنفی و حرفه‌ای،
۷. صدور کارت عضویت و اعطای شماره نظام مهندسی به مهندسين کشاورزی و رشته‌های مرتبط،

۸. رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای اعضای سازمان که عنوان جرائم عمومی نداشته باشند از طریق هیئت‌های ذیربط سازمان طبق مقررات مربوطه،
۹. همکاری با مراجع ذیربط در تعیین میزان مالیات و عوارض مؤسسات و شاغلان کشاورزی،
۱۰. همکاری با مراجع ذیربط در ارائه خدمات امدادی مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی به هنگام بروز حوادث غیرمترقبه از طریق بسیج اعضا،
۱۱. همکاری با مراجع ذیربط در جهت رسیدگی به تخلفات و جرائم حرفه‌ای مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی عضو و غیرعضو و اظهارنظرهای کارشناسی مشورتی در این رابطه به مراجع ذیربط،
۱۲. انجام اموری که جزء اهداف سازمان بوده و مغایرتی با قوانین جاری کشور نداشته باشند،
۱۳. همکاری در جهت تدوین و تنفیذ نظام آموزش عالی کشور در بخش علوم کشاورزی و منابع طبیعی.

آثار اصلاح طرح

با عنایت به اهداف تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور می‌توان گفت که طرح مذکور با اصلاحاتی در برخی از ماده و تبصره‌ها باعث تحقق بخشیدن به اهداف زیر خواهد شد:

۱. ارتقای سطح دانش و گسترش فناوری‌های جدید در بخش کشاورزی،

۲. حفظ و پایداری محیط زیست و منابع پایه تجدیدشونده،
۳. افزایش کمی و کیفیت تولیدات،
۴. تعیین صلاحیت‌های فنی و مهندسی اعضا،
۵. نظام بخشیدن به فعالیت‌های مهندسی بخش،
۶. ارتقای توانمندی‌های حرفه‌ای اعضا و روزآمد نمودن دانش آنها،
۷. کمک به ساماندهی اشتغال مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی،
۸. ایجاد هماهنگی‌های لازم بین آموزش‌های دانشگاهی و نیاز بخش و بازار کار،
۹. اصلاح ساختار نیروی انسانی بخش و ارتقای مدیریت و بهره‌وری واحدهای تولیدی و خدماتی بخش.

اظهار نظر کارشناسی

با توجه به نقش سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در مهندسی تولید و ایجاد امنیت برای تولید و تولیدکنندگان و همچنین امنیت اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش و امنیت مصرف‌کنندگان با نگرش جامع به اهداف و سیاست‌های کلان و برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت و سیاست‌های راهبردی با اصلاح طرح قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور می‌توان در جهت حل مشکلات و معضلات موجود در بخش کشاورزی (مانند اشتغال متخصصین بخش) و افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی مؤثر واقع شد. در ادامه مواد اصلاح شده و نیز مواد الحاقی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

اصلاحات فصل دوم - اهداف، وظایف و اختیارات

ماده (۱)

در بند «۲» ماده (۴) پیشنهاد شده عبارت پیشنهاد و تنظیم و اجرای تعرفه‌های خدمات امور کشاورزی، آب و منابع طبیعی و محیط زیست حسب مورد با تأیید وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو، سازمان محیط زیست و برنامه‌ریزی و اجرای آنها جایگزین عبارت همکاری با مراجع ذیربط برای تعیین و تنظیم و اجرای صحیح تعرفه‌های خدمات امور کشاورزی و منابع طبیعی شود که چون منجر به شفاف‌تر شدن قانون شده و در ماهیت آن تغییری ایجاد نمی‌کند بلااشکال است.

ماده (۲)

پیشنهاد شده است تبصره ذیل به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۴) قانون اضافه گردد: تبصره «۲» - حدود وظایف و اختیارات سازمان در ماده (۴) و تأمین ابزارهای لازم برای انجام مأموریت‌های مذکور در آیین‌نامه اجرایی این ماده تعیین می‌گردد. حدود اختیارات سازمان در بندهای ۱۳ گانه ماده (۴) قانون احصا شده و اگر ضروری است مواد جدیدی به حدود اختیارات اضافه شود باید در متن قانون، این موارد مشخص شود. حدود اختیارات امری ماهوی است و نیاز به قانون دارد و در آیین‌نامه قابل احصا نیست. در آیین‌نامه فقط شیوه‌های اجرای قانون تعیین می‌شود^۱

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اصول هشتاد و پنجم و یکصد و سی و هشتم.

- سیدمحمد هاشمی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد دوم، حاکمیت و نهادهای سیاسی، صص ۴۳۰ تا

و نمی‌توان حدود اختیارات را به آیین‌نامه ارجاع داد. با توجه به موارد فوق پیشنهاد می‌شود این تبصره حذف و موارد مورد نظر به بندهای ماده (۴) قانون اضافه شود.

اصلاحات فصل سوم - ارکان

ماده (۳)

در ماده (۶) شمار اعضای شورای مرکزی از ۱۵ نفر به ۱۷ نفر افزایش یافته است. بند «۵» به شرح زیر به این ماده اضافه شده و بند «۵» قانون به بند «۶» تغییر داده شده است و در ابتدای بند «۶» عبارت «۱۱ نفر» جایگزین عبارت «۱۰ نفر» شده است.

بند «۵» الحاقی - «یک نفر از متخصص کشاورزی با معرفی رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به عنوان نماینده ایشان در شورای مرکزی». با توجه به اینکه هم‌اکنون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور وجود خارجی نداشته و به دومعاونت رئیس‌جمهور تبدیل شده است، پیشنهاد می‌شود عبارت «سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور» در بند «۵» الحاقی به «معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور» تغییر یابد.

در تبصره «۳» ماده (۶) عبارت «نایب رئیس» به جای عبارت «نواب رئیس» جایگزین و عبارت «خزانه‌دار» اضافه گردید.

ماده (۴)

در ماده (۷) شمار اعضای شورای استانی از ۱۱ به ۱۳ نفر تغییر یافته است. بند «۴» به شرح زیر به ماده (۷) اضافه شده و بند «۴» قانون به بند «۵» تغییر یافته و در ابتدای این بند عبارت «۷ نفر» به «۸ نفر» تغییر داده شده است.

بند «۴» الحاقی - «رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یا نماینده تام‌الاختیار ایشان در شورای استان». با توجه به انحلال سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به تبع آن ادارات آن در استان‌ها، پیشنهاد می‌شود عبارت «رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان» در بند «۴» الحاقی به عبارت «معاون برنامه‌ریزی استانداری» تغییر یابد.

در سطر اول تبصره «۳» ماده (۷) عبارت «رئیس سازمان نظام مهندسی کشور» جایگزین عبارت «وزیر جهاد کشاورزی» شده است.

ماده (۵)

تبصره های «۲» و «۳» به ماده (۸) الحاق گردید و عنوان تبصره به تبصره «۱» تغییر یافت.

تبصره «۲» الحاقی - «در صورت به حد نصاب نرسیدن اعضای مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده در جلسه اول، جلسه دوم ظرف مدت پانزده روز از تاریخ جلسه اول با همان دستور تشکیل می‌گردد. جلسه دوم با حضور عده حاضر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات با اکثریت عده حاضر معتبر خواهد بود».

تبصره «۳» الحاقی - «به منظور تسهیل در بررسی عملکرد و تصمیم‌گیری درخصوص برنامه و بودجه و تصویب عملکرد مالی سازمان‌ها، اعضای مجامع عمومی عادی و فوق‌العاده شورای استان‌ها می‌توانند از طریق انتخاب نمایندگان خود اقدام نمایند. ضوابط و نحوه انتخاب نمایندگان به تصویب شورای مرکزی سازمان می‌رسد».

از آنجایی که طبق ماده (۹) این قانون تفکیکی بین وظایف مجمع عمومی عادی و مجمع عمومی فوق‌العاده صورت نگرفته و به جهت بلاموضوع بودن مجمع عمومی فوق‌العاده در سازمان نظام مهندسی کشاورزی، ضروری است اولاً عبارت «مجمع عمومی فوق‌العاده» از متن این قانون حذف شود. ثانیاً در بند «۴» ماده (۵) عبارت «مجامع عمومی» به «مجمع عمومی» تغییر یابد.

چون هدف الحاق تبصره «۲» به ماده (۸) تسهیل در تشکیل مجمع عمومی استان است و طبق تبصره «۵» ماده (۷) مجمع عمومی استان حداقل با حضور ۳۰ نفر عضو تشکیل می‌شود و تشکیل مجمع با عده حاضر در جلسه دوم که ممکن است فقط شامل اعضای هیئت رئیسه باشد صحیح به نظر نمی‌رسد، بنابراین ضروری است تبصره «۲» الحاقی به شرح زیر اصلاح شود:

«در صورت به حد نصاب نرسیدن مجمع عمومی در جلسه اول، جلسه دوم که ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ جلسه اول و با همان دستور تشکیل می‌گردد، با حضور حداقل ۳۰ نفر رسمیت یافته و تصمیمات با اکثریت عده حاضر معتبر خواهد بود».

ماده (۶)

در بند «۱» ماده (۹) کلمه «بازرسان» به «بازرس» تغییر یافت.

ماده (۷)

تبصره‌های ذیل به عنوان تبصره‌های «۳» و «۴» به ماده (۱۴) اضافه گردید و بعد از کلمه «عمومی» در بند «۷» ماده (۱۴) کلمه «عادی» اضافه گردید. همچنین در بند «۱۴» ماده (۱۴) عبارت «تعیین ضوابط رتبه‌بندی» به جای عبارت «تصمیم‌گیری» جایگزین گردید.

تبصره «۳» الحاقی - «پروانه اشتغال صادره توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی یک سند رسمی است و کلیه آثار و تبعات رسمی را داراست. فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی در امور خدمات مشاوره و خدمات فنی و اجرایی منوط به داشتن صلاحیت حرفه‌ای و پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی است».

تبصره «۴» الحاقی - «چگونگی اجرای بندهای «۱۱»، «۱۴» و «۱۵» این ماده، نحوه ضمانت‌های اجرایی در واحدهای تولیدی و خدماتی بخش، نحوه جلوگیری از فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد پروانه و نحوه صدور پروانه و نحوه حمایت و همکاری دولت در اجرایی شدن بندهای مذکور در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص می‌گردد».

در تبصره «۳»، فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی در امور خدمات مشاوره و فنی و اجرایی منوط به داشتن پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی شده است، چون سازمان نظام مهندسی تنها مرجع تشخیص صلاحیت حرفه‌ای در کشور نیست تصمیم فوق فقط برای اعضای سازمان نظام مهندسی لازم‌الرعايه خواهد بود . بنابراین پیشنهاد می شود بعد از عبارت «اشخاص حقیقی و حقوقی» عبارت «عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی» اضافه شود.

همچنین مشخص نیست که معیار سنجش داشتن صلاحیت حرفه‌ای چیست؟ ثانیاً عبارت «در امور خدمات مشاوره و خدمات فنی و اجرایی» در این تبصره واجد ابهام بوده و لازم است تبیین گردد که این امور در چه زمینه‌هایی می‌باشد.

در تبصره «۴» الحاقی نیز ضمانت‌های اجرایی بندهای «۱۱»، «۱۴» و «۱۵» ماده (۷) این قانون و نحوه جلوگیری از فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد پروانه به آیین‌نامه اجرایی موکول شده است. با توجه به اینکه ضمانت‌های اجرایی ممکن است جنبه کیفی داشته باشد و جلوگیری از فعالیت اشخاص از انتخاب شغل مغایر قانون است، اولاً در آیین‌نامه نمی‌توان چنین احکامی را پیش‌بینی کرد و برای دولت و مردم تصمیم گرفت، ثانیاً در آیین‌نامه نمی‌توان چنین احکامی را پیش‌بینی کرد و برای دولت و مردم تصمیم گرفت، ثانیاً صدور احکام کیفی فقط در صلاحیت دادگستری است و ورود سازمان نظام مهندسی به عنوان یک نهاد غیردولتی و داوطلبانه در چنین عرصه‌هایی مغایر اهداف آن است.

ماده (۸)

تبصره زیر به‌عنوان تبصره «۲» به ماده (۱۶) اضافه گردید:

تبصره «۲» الحاقی - «دستورالعمل اجرایی انتخابات شوراهای استانی و شورای مرکزی و ضوابط آن به پیشنهاد شورای مرکزی به تصویب وزیر جهاد کشاورزی می‌رسد».

ماده (۹)

در بند «۱۱» ماده (۲۰) عبارت «رتبه بندی در چارچوب ضوابط ابلاغی شورای مرکزی» جایگزین عبارت «تصمیم‌گیری» شده است.

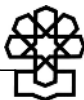
ماده (۱۰)

در سطر دوم تبصره «۱» ماده (۲۳) عبارت «وزارت جهاد کشاورزی» به عبارت «سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی» تغییر یافت.

ماده (۱۱)

تبصره‌های ذیل به ماده (۳۸) اضافه گردید:

تبصره «۱» الحاقی - «میزان کمک‌های اعطایی دولت به سازمان همه‌ساله توسط شورای مرکزی تعیین و با تأیید وزارت جهاد کشاورزی به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به منظور ملحوظ نمودن در لایحه بودجه پیشنهاد می‌گردد». با

توجه به منحل شدن سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پیشنهاد می شود عبارت «سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور» به «معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور» تغییر یابد.

تبصره «۲» الحاقی - «اساسنامه صندوق مشترک استان ها و دستورالعمل های اجرایی بندهای «۱»، «۵» و «۶» این ماده به تصویب شورای مرکزی سازمان می رسد».

ماده (۱۲)

متن ذیل به عنوان ماده (۳۹) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۳۹) الحاقی - به منظور ایجاد انسجام و هماهنگی و همکاری هرچه بیشتر شاغلین در امور کشاورزی و منابع با دستگاه های دولتی و تلاش در جهت حسن اجرای مقررات و قوانین مربوط به امور کشاورزی و منابع طبیعی و مشارکت در نظام برنامه ریزی و سیاستگذاری بخش سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و شعب استانی و شهرستانی آن به عضویت کارگروه های تخصصی شورای برنامه ریزی و توسعه در کلیه سطوح اعم از مرکز، استان و شهرستان مرتبط با بخش کشاورزی با داشتن حق رأی درمی آیند».

عضویت سازمان مزبور در کارگروه های تخصصی شورای برنامه ریزی و توسعه در کلیه سطوح اعم از مرکز، استان و شهرستان مرتبط با بخش کشاورزی با داشتن حق رأی، دخالت یک شخص حقوق خصوصی در امور اجرایی تلقی می گردد و

لذا مغایر اصل شخصتم قانون اساسی می‌باشد و با ایراد شورای نگهبان مواجه خواهد گردید.

ماده (۱۳)

متن ذیل به‌عنوان ماده (۴۰) به این قانون الحاق می‌گردد:

ماده (۴۰) الحاقی - «به منظور ارتقای کمی و کیفی تولیدات کشاورزی، افزایش بهره‌وری واحدهای تولیدی و خدماتی بخش و سرمایه‌های ملی، گسترش علوم و فناوری‌های نوین، توجه به منابع سرمایه انسانی در فرآیند توسعه پایدار کشاورزی و ایجاد انگیزه در بهره‌برداران و تولیدکنندگان بخش برای استفاده از خدمات کارشناسی چگونگی استفاده از خدمات کارشناسان رتبه‌بندی شده سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی از طریق موارد ذیل محقق می‌گردد:

الف) نظام بانکی کشور موظفند در هنگام اعطای تسهیلات بانکی به مجریان طرح‌ها که از خدمات مهندسی عضو سازمان نظام مهندسی استفاده می‌نمایند، تضمین بخشی از تسهیلات پرداختی را در قبال اخذ سفته معتبر دریافت نمایند.

تبصره - میزان تضمین مذکور حداقل بیست درصد (۲۰٪) تسهیلات پرداختی و حداکثر معادل پانزده برابر حق الزحمه یک‌ساله کارشناس همکار در طرح می‌باشد.

ب) دستگاه‌های اجرایی در هنگام صدور و تمدید پروانه تأسیس و بهره‌برداری برای واحدهای تولیدی، نگهداری و فراوری بخش کشاورزی موظفند لزوم استفاده از خدمات کارشناسان عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در واحدهای مذکور را متناسب با ظرفیت سرمایه‌گذاری و تولید لحاظ نمایند».

پرداخت تسهیلات بانکی در چارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار و بر طبق روال این‌گونه مؤسسات صورت می‌گیرد. در تبصره این بند میزان تضمین در حد ۲۰ درصد تسهیلات پرداختی یا معادل پانزده برابر حق‌الزحمه یک‌ساله کارشناس تعیین شده است. ضمن اینکه حق‌الزحمه تعیین شده رقم نامعینی است و ممکن است بیشتر از یک کارشناس در طرح باشند. معلوم نیست خسارات احتمالی وارده به بانک‌ها (در صورت تصویب و اجرای این قانون) به‌عهده چه شخصی خواهد بود.

در بند «ب» این ماده دستگاه‌های اجرایی موظف شده‌اند «لزوم استفاده» از خدمات کارشناسان عضو سازمان نظام مهندسی را «لحاظ» نمایند مفهوم عبارات به کار رفته روشن نیست. اگر هدف تبصره فقط تشویق واحدهای جدید تولیدی به‌کارگیری اعضای سازمان نظام مهندسی است، تبصره باید به نحوی اصلاح شود که این هدف قابل تحقق شود.

ماده (۱۴)

متن ذیل به‌عنوان ماده (۴۱) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۱) الحاقی - «به منظور اشاعه تفکر علمی در امر تولید و گسترش فناوری جدید در بخش کشاورزی و بهبود ترکیب منابع انسانی شاغل در بخش و اشتغال فارغ التحصیلان رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی دولت مجاز است در لوایح بودجه سالیانه پنجاه درصد (۵۰٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی اشتغال فارغ التحصیلان رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی در زمینه خدمات مشاوره، مدیریتی، فنی و اجرایی و امور تولیدی را از محل وجوه اداره شده یا کمک‌های فنی و اعتباری تأمین نمایند».

این ماده دولت را مجاز دانسته در لوایح بودجه سالیانه، پنجاه درصد (۵۰٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی اشتغال فارغ التحصیلان رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی را در زمینه برخی خدمات از محل وجوه اداره شده یا کمک‌های فنی و اعتباری تأمین نماید.

حال با توجه به نظر شورای نگهبان که مجاز دانستن دولت در تأمین بودجه را ظهور در الزام می‌داند، ماده مزبور به دلیل داشتن بار مالی مغایر اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی می‌باشد.

ماده (۱۵)

متن ذیل به عنوان ماده (۴۲) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۲) الحاقی - «به منظور ارتقای سطح دانش و گسترش فناوری جدید در بخش کشاورزی و افزایش توانمندی‌های حرفه‌ای و روزآمد کردن دانش

کشاورزی و منابع طبیعی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور نسبت به بازآموزی و نوآموزی مستمر اعضا اقدام نماید.

تبصره «۱» - دانش آموختگان عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی موظفند براساس ضوابطی که به تصویب شورای مرکزی می رسد در دوره های بازآموزی و نوآموزی مرتبط با رشته تحصیلی شرکت و گواهی قبولی دوره آموزش را دریافت نمایند.

تبصره «۲» - دولت مجاز است اعتبارات مورد نیاز اجرای این ماده را همه ساله با پیشنهاد سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در ردیفی خاص به نام سازمان در لوایح بودجه منظور نماید».

سازمان نظام مهندسی طبق اهداف مصوب خود این حق را دارد که نسبت به بازآموزی و نوآموزی اعضای خود اقدام کند و حتی اعضای خود را مجبور به شرکت در دوره ها و اخذ گواهی قبولی کند، اما به نظر می آید موظف کردن دولت به پرداخت هزینه چنین دوره هایی از بودجه عمومی خلاف منطق و قانون باشد. لذا تبصره «۲» پیشنهادی که دولت را مجاز دانسته اعتبارات مورد نیاز اجرای این ماده را در ردیف خاصی در لوایح بودجه پیش بینی نماید، به دلیل داشتن بار مالی مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی می باشد.

ماده (۱۶)

متن ذیل به عنوان ماده (۴۳) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۳) الحاقی - «به منظور افزایش کارآیی آموزش رشته‌های دانشگاهی متناسب با نیاز بخش کشاورزی، ارتقای مدیریت علمی، فنی و کارآفرینی دانشجویان و افزایش بهره‌وری منابع انسانی بخش و زمینه‌سازی برای اشتغال مؤثر و مطلوب فارغ‌التحصیلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی ظرفیت پذیرش دانشجویان هر رشته و کیفیت آموزش رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی و رشته‌های مرتبط را براساس مصوبه کمیسیون مرکب از وزرای علوم، تحقیقات و فناوری، جهاد کشاورزی، نیرو، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و رئیس سازمان مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی یا نمایندگان تام‌الاختیار آنان و یک نفر از اساتید دانشکده‌های کشاورزی یا منابع طبیعی به انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی تنظیم و اجرا کنند.

نمایندگان کمیسیون‌های کشاورزی، آب و منابع طبیعی و آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی به‌عنوان ناظر در جلسات کمیسیون شرکت می‌کنند.

تبصره «۱» - مسئولیت این کمیسیون به‌عهده وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده تام‌الاختیار ایشان است. مصوبات این کمیسیون برای کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی لازم‌الاجراست.

تبصره «۲» - آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با همکاری سایر دستگاه‌های عضو کمیسیون موضوع این ماده تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مسئول برنامه‌ریزی برای صدها رشته تحصیلی در دانشگاه‌های کشور است و دروس آموزش این رشته‌ها را براساس استانداردهای شناخته شده بین‌المللی و ضوابط کشوری برنامه‌ریزی می‌کند. ظرفیت پذیرش در هر یک از رشته‌ها در دانشگاه‌های دولتی به استناد امکانات فیزیکی و نرم‌افزاری موجود در دانشگاه‌های دولتی تعیین می‌شود. ظرفیت پذیرش در دانشگاه آزاد نیز به‌رغم رعایت استانداردهای علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، توسط مسئولان دانشگاه آزاد تعیین می‌شود. شماری از دانشجویان ایرانی نیز در دانشگاه‌های خارجی به تحصیل اشتغال دارند که در رشته‌های مختلفی از جمله کشاورزی تحصیل می‌کنند و در پایان تحصیلات به کشور باز می‌گردند. ارزش مدارک تحصیلی فارغ‌التحصیلان خارجی نیز براساس استانداردها وزارت علوم ارزیابی می‌شود.

بنابراین تشکیل کمیسیونی از مسئولان مختلف فقط برای بررسی کیفیت تحصیل در رشته‌های کشاورزی و تعیین سالیانه شمار پذیرفته‌شدگان در این رشته‌ها توسط این کمیسیون، به تنهایی برای اشتغال فارغ‌التحصیلان مفید فایده نخواهد بود.

در تمام دنیا اخذ مدرک در یک رشته تحصیلی، چه کشاورزی و چه رشته‌های دیگر، الزامی برای استخدام یا اشتغال ایجاد نمی‌کند و نمی‌توان به‌صرف عدم اشتغال شماری از فارغ‌التحصیلان یک رشته تحصیلی، برای تحصیل در آن رشته محدودیت ایجاد کرد و مؤسسات آموزش خصوصی [از جمله دانشگاه آزاد] را مجبور کرد که ظرفیت آموزشی خود را در رشته‌های کشاورزی بلااستفاده بگذارد. سازوکارهای

پیشنهادی نیز عملاً امکان اجرایی ندارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود این ماده از متن طرح پیشنهادی حذف شود.

ماده (۱۷)

متن ذیل به‌عنوان ماده (۴۴) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۴) الحاقی - «کلیه امور مربوط به تعیین صلاحیت، رتبه‌بندی و صدور پروانه اشتغال به اشخاص حقیقی و حقوقی در زمینه خدمات فنی، مشاوره‌ای، اجرای پروژه‌ها (پیمانکاری) برای کار در بخش‌های دولتی و غیردولتی و پیشنهاد تعرفه‌های مرتبط به‌عهده سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور است.

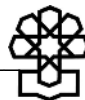
تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور تهیه و به تصویب وزیر جهاد کشاورزی خواهد رسید».

سازمان نظام مهندسی فقط در مورد اعضای خود می‌تواند تمهیداتی را به اجرا گذارد و افرادی که به هر دلیلی عضو سازمان نظام مهندسی نیستند، شامل این تمهیدات نخواهند بود. پیشنهاد می‌شود این ماده به نحو مقتضی اصلاح گردد.

ماده (۱۸)

متن ذیل به‌عنوان ماده (۴۵) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۵) الحاقی - «سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به‌منظور ساماندهی امر اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی و منابع طبیعی

می‌تواند مجوز مؤسسات خدمات مشاوره اشتغال مهندسين کشاورزی و صاحبان حرف کشاورزی را در استان‌ها و شهرستان‌ها صادر کند.
تبصره - ضوابط و شرایط این‌گونه مؤسسات و تعرفه‌های مربوط به خدمات آنان به تصویب شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی می‌رسد».

با توجه به وظایف سازمان نظام مهندسی (بند «۱۲» فصل دوم این قانون) مورد تأیید است.

ماده (۱۹)

متن ذیل به‌عنوان ماده (۴۶) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۶) الحاقی - افرادی که در رشته‌های کشاورزی، منابع طبیعی و سایر رشته‌های مرتبط در مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی و مراکز آموزشی مربوط به دستگاه‌های اجرایی مرتبط با بخش کشاورزی در مقطع کاردانی فارغ‌التحصیلان شده‌اند، می‌توانند در قالب یک قانون وابسته به سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی فعالیت نمایند. ضوابط و شرایط فعالیت این قانون به تصویب شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی می‌رسد».

ماده (۲۰)

متن ذیل به‌عنوان ماده (۴۷) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۷) الحاقی - «افرادی که در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری در رشته های کشاورزی و منابع طبیعی در مراکز و مؤسسات آموزش عالی وابسته به دستگاه های اجرایی تحصیل کرده اند می توانند به عضویت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در آیند».

ماده (۲۱)

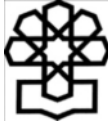
متن ذیل به عنوان ماده (۴۸) به این قانون الحاق گردید:

ماده (۴۸) الحاقی - «آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت ۶ ماه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید».

تدوین کنندگان آیین نامه اجرایی در ماده (۴۸) الحاقی مشخص نشده اند. لذا ضروری است اشخاصی که باید این آیین نامه را تهیه کنند، مشخص شوند.

منابع و مآخذ

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
۲. هاشمی، سیدمحمد. حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد دوم، حاکمیت و نهادهای سیاسی.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۶۴۴

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور»

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه کشاورزی و منابع طبیعی)
تهیه و تدوین‌کنندگان: الهه سلیمانی، حمیدرضا معماریان

مدیر مطالعه: _____

ناظر علمی: محسن صمدی

متقاضی: کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی

همکار: سیدمجتبی حسینی‌پور (دفتر حقوقی)

همکاران خارج از مرکز: _____

اظهارنظرکنندگان خارج از مرکز: _____

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. نظام مهندسی

۲. کشاورزی

۳. منابع طبیعی

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۹۱/۸/۳

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۹۱/۸/۱۶

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۸/۱۷

